

SOCIJALNA ZAŠTITA U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2020. (METODOLOGIJA ESSPROS)

Udio socijalne zaštite u bruto domaćem proizvodu Republike Hrvatske u 2020. iznosio je 24,3%, što je povećanje od 3,0 postotna boda u odnosu na 2019. Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama pao¹⁾ je za oko 33,9 milijardi kuna, dok su ukupni izdaci socijalne zaštite porasli za oko 4,3 milijarde kuna.

U primicima prevladavaju socijalni doprinosi (55,5% svih primitaka socijalne zaštite u 2020.). Slijedi financiranje od strane opće države (40,2%).

Naknade socijalne zaštite činile su 98,3% od ukupnih izdataka socijalne zaštite u 2020. Prema vrsti socijalnih naknada, prevladavaju novčane naknade (64,9%). Prema obilježjima, osobito prevladavaju naknade socijalne zaštite (novčane i nenovčane) koje nisu utemeljene na provjeri materijalnog stanja (95,2%).

Uspoređujući podatke prema funkcijama socijalne zaštite, najveći udio naknada socijalne zaštite utrošen je za olakšavanje financijskog opterećenja od rizika Starosti (34,7% svih naknada socijalne zaštite), a slijedi funkcija Bolest/zdravstvena skrb (33,1%). Najmanje sredstava utrošeno je u funkciju Stanovanje (0,0%).

Uspoređujući podatke o udjelu troškova za socijalnu zaštitu u nacionalnome bruto domaćem proizvodu s državama članicama Europske unije, Republika Hrvatska u 2019. zaostajala je za prosjekom EU-27 za 6,9 postotnih bodova. Promatrajući prema udjelima funkcija socijalne zaštite u bruto domaćem proizvodu u 2019., funkcija Starost zaostaje za prosjekom EU-27 za 3,6 postotnih bodova, funkcija Bolest/zdravstvena skrb za 1,0 postotni bod, funkcija Nezaposlenost za 0,6 postotnih bodova, funkcije Obitelj/djeca i Stanovanje za po 0,4 postotna boda te funkcija Socijalna isključenost za 0,3 postotna boda, dok je funkcija Preživjeli uzdržavani članovi iznad prosjeka EU-27 za 0,1 postotni bod, a funkcija Invaliditet na istoj je razini.

Uspoređujući podatke o izdacima za socijalnu zaštitu po stanovniku s državama članicama Europske unije u 2019., izraženima u standardu kupovne moći (SKM-u), Republika Hrvatska zaostajala je za prosjekom EU-27 za 50%. Prema tom pokazatelju, sve su funkcije socijalne zaštite u Republici Hrvatskoj bile ispod prosjeka Europske unije, a promatrajući po apsolutnim iznosima, najviše je zaostajala funkcija Starost.

1) Podaci o bruto domaćem proizvodu koji se upotrebljavaju u ovom Priopćenju preuzeti su sa službenih mrežnih stranica Državnog zavoda za statistiku https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/Pokazatelj/MSI%20BRUTO%20DOMACI%20PROIZVOD.xlsx.

1. UKUPNI IZDACI SOCIJALNE ZAŠTITE TE IZDACI ZA NAKNADE SOCIJALNE ZAŠTITE PREMA FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE I ESSPROS-ovim PROGRAMIMA

mil.kuna

	2018.	2019.	2020.
Ukupni izdaci socijalne zaštite	83 169,8 ¹⁾	87 523,9 ¹⁾	91 798,3
Ukupni izdaci za socijalne naknade prema funkcijama	81 731,5 ¹⁾	85 988,6 ¹⁾	90 194,5
Bolest/zdravstvena skrb	27 279,8 ¹⁾	28 988,2 ¹⁾	29 848,8
Invaliditet	8 475,3	8 610,7	8 583,2
Starost	27 856,0	29 706,5	31 284,3
Preživjeli uzdržavani članovi	6 948,1	7 095,6	7 194,7
Obitelj/djeca	7 475,3	7 875,7	8 270,7
Nezaposlenost	2 420,5	2 384,4	3 754,7
Stanovanje	64,2	76,4	18,9 ²⁾³⁾
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasificirana	1 212,3	1 251,2	1 239,1
Administrativni troškovi	1 303,9	1 399,6	1 462,8
Ostali izdaci	134,4	135,7	141,0
Prema ESSPROS-ovim programima			
Ukupni izdaci za socijalne naknade prema ESSPROS-ovim programima	81 731,5 ¹⁾	85 988,6 ¹⁾	90 194,5
Posredovanje pri zapošljavanju i prava za vrijeme nezaposlenosti	1 440,7	1 348,9	2 734,1
Mirovinsko osiguranje, I. stup	39 246,6	40 898,2	42 150,3
Mirovinsko osiguranje, II. stup	5,2	50,9	121,8
Osnovno zdravstveno osiguranje	23 471,0 ¹⁾	24 962,0 ¹⁾	26 229,0
Dopunsko zdravstveno osiguranje	1 811,3	1 867,6	1 580,9
Zdravstvena zaštita na radu	272,4	292,5	270,7
Socijalna zaštita poslodavaca ³⁾	4 258,7	4 497,0	4 592,6
Socijalna skrb	2 995,1	3 137,0	3 296,0
Pomoć za podmirenje troškova stanovanja	59,3	71,6	57,9
Pomoć za podmirenje troškova ogrjeva	40,7	28,6	29,2
Obiteljske naknade	2 858,7	2 949,8	3 046,8
Socijalna zaštita u gradu Zagrebu	1 500,9	1 602,1	1 658,7 ⁴⁾
Prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji	758,5	776,6	740,7
Prava civilnih invalida rata i članova njihovih obitelji	26,7	25,3	23,8
Prava ratnih i mirnodopskih vojnih invalida i članova njihovih obitelji	59,1	52,0	46,7
Ostala socijalna zaštita na lokalnoj razini ³⁾	2 340,3	2 577,3	2 567,6 ⁴⁾
Socijalna zaštita neprofitnih ustanova ³⁾	586,4	851,3	1 047,6 ⁴⁾

1) Revidirani podaci

2) U 2020. korištenjem novog izvora podataka socijalne naknade povezane sa stanovanjem raspodijeljene su na funkcije Stanovanje (samo troškovi najma) i Socijalna isključenost (troškovi režija).

3) Podaci se temelje na procjeni.

4) Od 2020. financiranje neprofitnih institucija koje obavljaju lokalne jedinice iz ESSPROS-ova programa Ostala socijalna zaštita na lokalnoj razini i Socijalna zaštita u gradu Zagrebu prebačeno je u program Socijalna zaštita neprofitnih ustanova. Takva raspodjela učinjena je radi prilagodavanja novim izvorima podataka i kvalitetnijeg izračuna primitaka i izdataka programa.

Posredovanje pri zapošljavanju i prava za vrijeme nezaposlenosti

Na porast ukupnih izdataka programa u 2020. u odnosu na 2019. najviše je utjecao porast izdataka u funkciji Nezaposlenost zbog isplate potpora povezanih s pandemijom bolesti COVID-19.

Mirovinsko osiguranje, I. stup

Na porast ukupnih izdataka programa u 2020. u odnosu na 2019. najviše je utjecao porast izdataka u funkciji Starost zbog porasta starosnih i prijevremenih starosnih mirovina. Porast je ostvaren i u funkciji Preživjeli uzdržavani članovi zbog porasta obiteljskih mirovina.

Osnovno zdravstveno osiguranje

Glavni razlog porasta izdataka programa u 2020. u odnosu na 2019. jest porast izdataka za izvanbolničku zdravstvenu skrb. Porast je također ostvaren kod izdataka za lijekove te naknade plaće za vrijeme bolovanja i roditeljskog dopusta.

Socijalna skrb

Glavni razlog povećanja izdataka programa u 2020. u odnosu na 2019. jest povećanje izdataka u funkciji Invaliditet koji se odnose na osobnu invalidninu, naknadu za roditelja njegovatelja i doplatu za pomoć i njegu.

Obiteljske naknade

Glavni razlog povećanja izdataka programa u 2020. u odnosu na 2019. jest povećanje izdataka u funkciji Obitelj/djeca koji se odnose na roditeljski dopust i druge roditeljske potpore.

Socijalna zaštita u gradu Zagrebu

Glavni razlog povećanja izdataka programa u 2020. u odnosu na 2019. jest povećanje izdataka u funkciji Obitelj/djeca koji se odnose na naknadu za roditelja odgojitelja i izdatke za predškolski odgoj.

2. UDIO POJEDINE FUNKCIJE U UKUPNIM NAKNADAMA SOCIJALNE ZAŠTITE

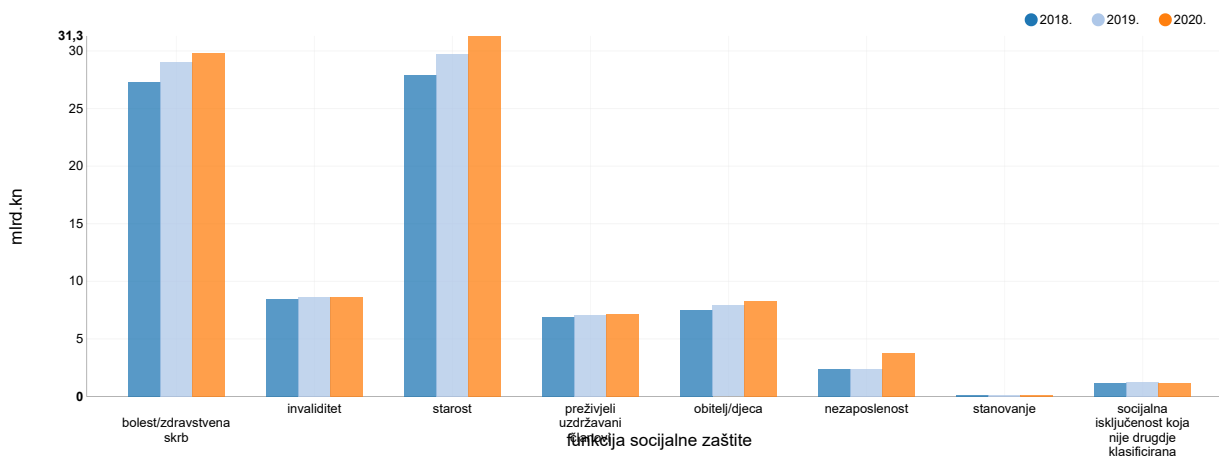
%

	2018. ¹⁾	2019. ¹⁾	2020.	EU-27 u 2019. ²⁾
Ukupni izdaci za naknade socijalne zaštite	100,0	100,0	100,0	100,0
Bolest/zdravstvena skrb	33,4	33,7	33,1	29,5
Invaliditet	10,4	10,0	9,5	7,6
Starost	34,1	34,5	34,7	40,2
Preživjeli uzdržavani članovi	8,5	8,3	8,0	6,1
Obitelj/djeca	9,1	9,2	9,2	8,4
Nezaposlenost	3,0	2,8	4,2	4,5
Stanovanje	0,1	0,1	0,0	1,3
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasificirana	1,5	1,5	1,4	2,3

1) Revidirani podaci

2) Podaci za EU-27 preuzeti su iz tablice Expenditure on social protection sa službenih Eurostatovih mrežnih stranica <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/data/main-tables> dana 8. veljače 2022. Podatak za Republiku Hrvatsku, naznačen u toj tablici, u međuvremenu je revidiran (revidirani podatak koristi se u ovom Priopćenju) te će se ažurirati u skladu s redovitom procedurom Eurostata.

G-1. IZDACI ZA NAKNADE SOCIJALNE ZAŠTITE PREMA FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE

3. UDIO IZDATAKA SOCIJALNE ZAŠTITE I IZDATAKA ZA NAKNADE SOCIJALNE ZAŠTITE U BDP-U

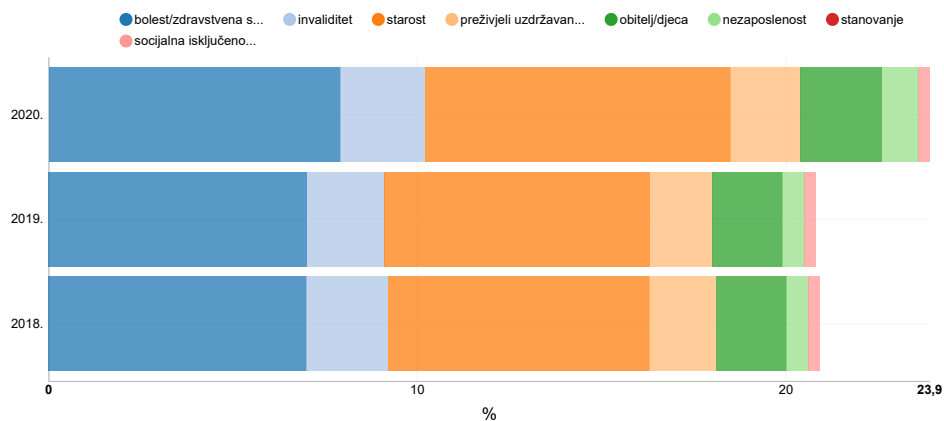
%

	2018. ¹⁾	2019. ¹⁾	2020.	EU-27 u 2019. ²⁾
Ukupni izdaci socijalne zaštite	21,3	21,2	24,3	28,1
Ukupni izdaci za naknade socijalne zaštite prema funkcijama	20,9	20,9	23,8	26,9
Bolest/zdravstvena skrb	7,0	7,0	7,9	8,0
Invaliditet	2,2	2,1	2,3	2,1
Starost	7,1	7,2	8,3	10,8
Preživjeli uzdržavani članovi	1,8	1,7	1,9	1,6
Obitelj/djeca	1,9	1,9	2,2	2,3
Nezaposlenost	0,6	0,6	1,0	1,2
Stanovanje	0,0	0,0	0,0	0,4
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasificirana	0,3	0,3	0,3	0,6

1) Revidirani podaci

2) Podaci za EU-27 preuzeti su iz tablice Expenditure on social protection sa službenih Eurostatovih mrežnih stranica <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/data/main-tables> dana 8. veljače 2022. Podatak za Republiku Hrvatsku, naznačen u toj tablici, u međuvremenu je revidiran (revidirani podatak koristi se u ovom Priopćenju) te će se ažurirati u skladu s redovitom procedurom Eurostata.

G-2. UDIO IZDATAKA SOCIJALNE ZAŠTITE I IZDATAKA ZA NAKNADE SOCIJALNE ZAŠTITE U BDP-U

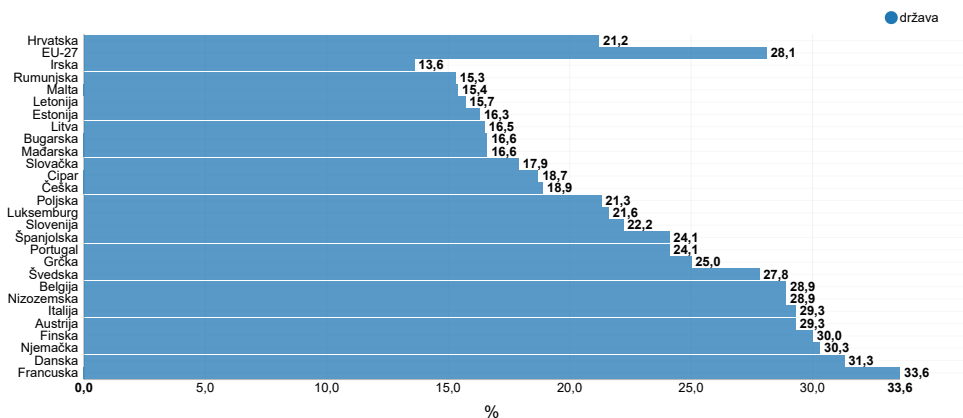

4. IZDACI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU KAO UDIO U BDP-u, EU-27 I REPUBLIKA HRVATSKA U 2019.¹⁾

	Udio izdataka za socijalnu zaštitu u BDP-u
Hrvatska	21,2
EU-27	28,1
Irska	13,6
Rumunjska	15,3
Malta	15,4
Letonija	15,7
Estonija	16,3
Litva	16,5
Bugarska	16,6
Mađarska	16,6
Slovačka	17,9
Cipar	18,7
Češka	18,9
Poljska	21,3
Luksemburg	21,6
Slovenija	22,2
Španjolska	24,1
Portugal	24,1
Grčka	25,0
Švedska	27,8
Belgija	28,9
Nizozemska	28,9
Italija	29,3
Austrija	29,3
Finska	30,0
Njemačka	30,3
Danska	31,3
Francuska	33,6

1) Podaci za EU-27 i pojedine države članice Europske unije preuzeti su iz tablice Expenditure on social protection sa službenih Eurostatovih mrežnih stranica <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/data/main-tables> dana 8. veljače 2022. Podatak za Republiku Hrvatsku, naznačen u toj tablici, u međuvremenu je revidiran (revidirani podatak koristi se u ovom Priopćenju) te će se ažurirati u skladu s redovitom procedurom Eurostata.

G-3. UDIO IZDATAKA ZA SOCIJALNU ZAŠTITU U BDP-u, EU-27 I REPUBLIKA HRVATSKA, 2019.

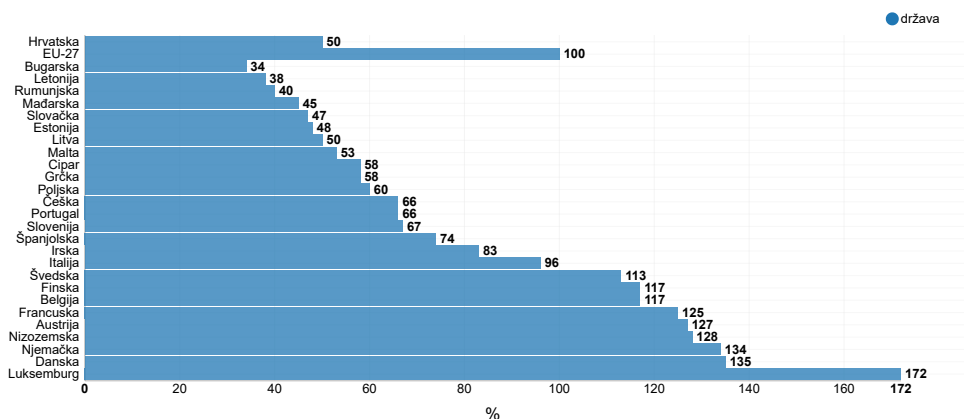
5. IZDACI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU PO STANOVNIKU, IZRAŽENI U STANDARDU KUPOVNE MOĆI (SKM-u), EU-27 I REPUBLIKA HRVATSKA U 2019. ¹⁾

tis. SKM

	Izdaci za socijalnu zaštitu po stanovniku (SKM)	SKM po stanovniku (EU-27 = 100)
Hrvatska	4,5	50
EU-27	9,1	100
Bugarska	3,1	34
Letonija	3,5	38
Rumunjska	3,6	40
Mađarska	4,1	45
Slovačka	4,3	47
Estonija	4,4	48
Litva	4,5	50
Malta	4,8	53
Cipar	5,2	58
Grčka	5,3	58
Poljska	5,4	60
Češka	5,9	66
Portugal	6,0	66
Slovenija	6,1	67
Španjolska	6,8	74
Irska	7,5	83
Italija	8,7	96
Švedska	10,3	113
Finska	10,6	117
Belgija	10,6	117
Francuska	11,4	125
Austrija	11,5	127
Nizozemska	11,6	128
Njemačka	12,1	134
Danska	12,2	135
Luksemburg	15,6	172

1) Podaci su preuzeti sa službenih Eurostatovih mrežnih stranica <http://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/data/main-tables> dana 8. veljače 2022.

G-4. IZDACI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU PO STANOVNIKU, IZRAŽENI U STANDARDU KUPOVNE MOĆI, EU-27 I REPUBLIKA HRVATSKA U 2019.

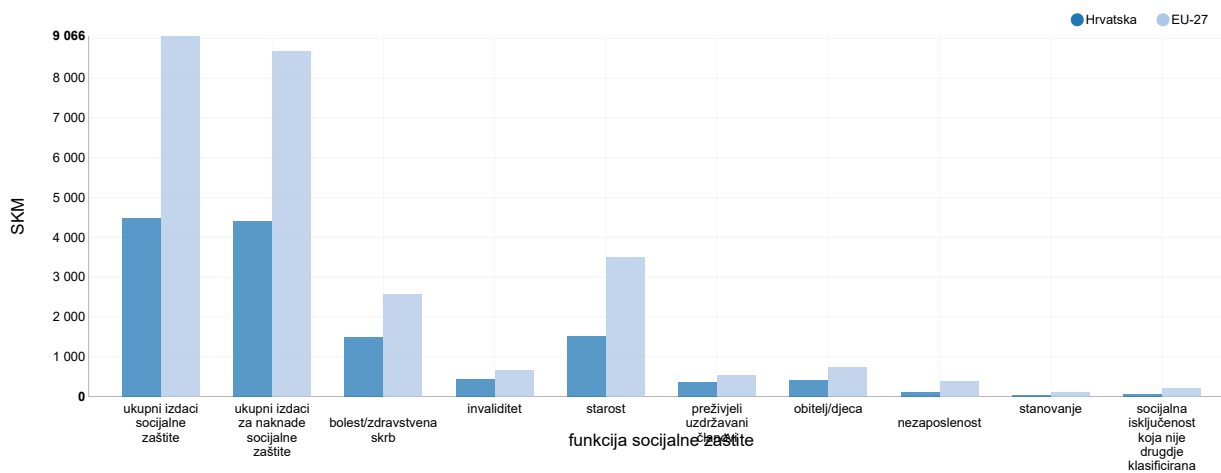
6. IZDACI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU PO STANOVNIKU U EU-27 I REPUBLICI HRVATSKOJ PREMA FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE, IZRAŽENI U STANDARDU KUPOVNE MOĆI (SKM-u) u 2019.¹⁾

tis. SKM

	Izdaci za socijalnu zaštitu po stanovniku u Republici Hrvatskoj (SKM)	Izdaci za socijalnu zaštitu po stanovniku u EU-27 (SKM)
Ukupni izdaci socijalne zaštite	4,5	9,1
Ukupni izdaci za naknade socijalne zaštite	4,4	8,7
Bolest/zdravstvena skrb	1,5	2,6
Invaliditet	0,4	0,7
Starost	1,5	3,5
Preživjeli uzdržavani članovi	0,4	0,5
Obitelj/djeca	0,4	0,7
Nezaposlenost	0,1	0,4
Stanovanje	0,0	0,1
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasificirana	0,1	0,2

1) Podaci su preuzeti sa službenih Eurostatovih mrežih stranica <http://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection/data/main-tables> dana 8. veljače 2022.

G-5. IZDACI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU PO STANOVNIKU, EU-27 I REPUBLIKE HRVATSKE PREMA FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE, IZRAŽENI U STANDARDU KUPOVNE MOĆI (SKM) U 2019.

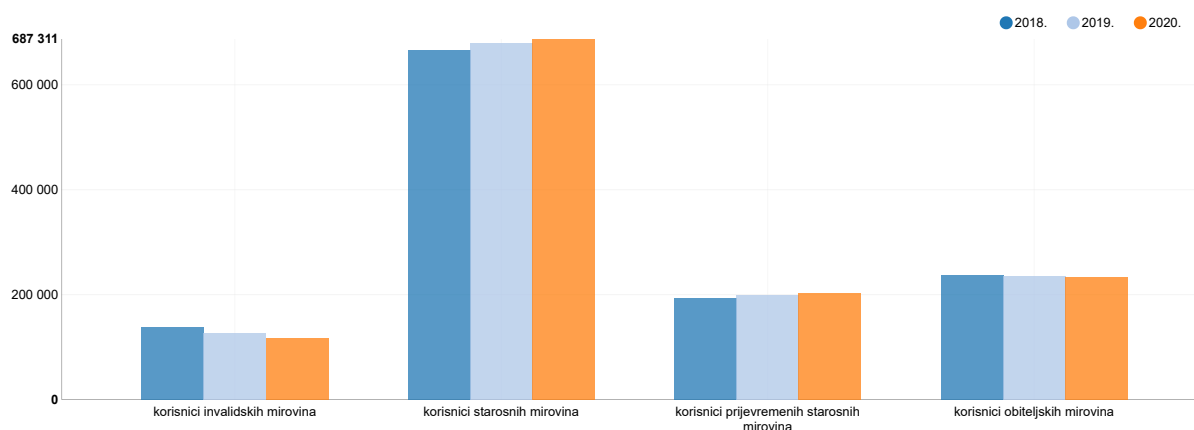
7. UKUPAN BROJ KORISNIKA MIROVINA PREMA FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE I SPOLU

	2018.			2019.			2020.		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Ukupan broj korisnika mirovina	1.236.258	566.071	670.187	1.241.111	570.961	670.150	1.241.085	571.746	669.339
Ukupan broj korisnika mirovina u funkciji Invaliditet	138.253	115.886	22.367	126.739	107.145	19.594	116.612	99.414	17.198
Korisnici invalidskih mirovina ¹⁾	138.253	115.886	22.367	126.739	107.145	19.594	116.612	99.414	17.198
Ukupan broj korisnika mirovina u funkciji Starost	859.451	433.667	425.784	877.884	447.322	430.562	890.856	455.859	434.997
Korisnici starosnih mirovina ²⁾	665.959	336.240	329.719	678.852	348.002	330.850	687.311	355.403	331.908
Korisnici prijevremenih starosnih mirovina	193.492	97.427	96.065	199.032	99.320	99.712	203.545	100.456	103.089
Ukupan broj korisnika mirovina u funkciji Preživjeli uzdržavani članovi	238.269	16.350	221.919	236.171	16.302	219.869	233.277	16.266	217.011
Korisnici obiteljskih mirovina	238.269	16.350	221.919	236.171	16.302	219.869	233.277	16.266	217.011
Ukupan broj korisnika mirovina u funkciji Nezaposlenost	285	168	117	317	192	125	340	207	133
Korisnici prijevremenih mirovina zbog stečaja poslodavca	285	168	117	317	192	125	340	207	133

1) Obuhvaća korisnike invalidskih mirovina do zakonske dobi umirovljenja (65 godina za muškarce, a za žene 60 godina, bez obzira na prijelazno razdoblje). Korisnici mirovina iznad zakonske dobi umirovljenja prikazani su, u skladu s metodologijom ESSPROS, u stavci korisnika starosnih mirovina.

2) Ovdje su uključeni i korisnici invalidskih mirovina iznad zakonske dobi umirovljenja (65 godina za muškarce, a za žene 60 godina, bez obzira na prijelazno razdoblje).

G-6. KORISNICI MIROVINA PREMA VRSTI MIROVINE

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o socijalnoj zaštiti u Republici Hrvatskoj prikazani u ovom Priopćenju rezultat su prikupljanja administrativnih podataka od izvještajnih jedinica.

Obuhvat i usporedivost

ESSPROS je harmonizirani sustav koji pruža sredstvo analize i usporedbu financijskih tijekova socijalne zaštite. Ciljevi ESSPROS-a jesu pružiti sveobuhvatan i suvisao opis socijalne zaštite u državama članicama Europske unije i zemljama kandidatima za članstvo u Europskoj uniji, financiranja socijalnih naknada te stvoriti sustav pogodan za međunarodnu usporedivost i usklađenost s drugim statistikama.

ESSPROS se sastoji od Središnjeg sustava te dvaju modula. Središnji sustav čine stabilne, na godišnjoj razini prikupljane, skupine podataka o primicima i izdacima socijalne zaštite, dok moduli sadržavaju dodatne statističke informacije o pojedinim oblicima socijalne zaštite.

Središnji sustav na godišnjoj osnovi prikuplja podatke o socijalnoj zaštiti u bruto iznosima (dakle, prije nego što primatelj naknade socijalne zaštite na njih eventualno plati bilo kakav oblik poreza, doprinosa ili bilo kakva druga obvezna davanja).

Na razini Republike Hrvatske identificirano je 17 aktivnih programa socijalne zaštite koji potpadaju pod obuhvat istraživanja ESSPROS:

Aktivni programi:

1. Posredovanje pri zapošljavanju i prava za vrijeme nezaposlenosti
2. Mirovinsko osiguranje – I. stup
3. Zdravstveno osiguranje – osnovno
4. Zdravstveno osiguranje – dopunsko (zasad samo HZZO)

5. Obiteljske naknade
6. Socijalna skrb
7. Pomoć za podmirenje troškova stanovanja
8. Pomoć za podmirenje troškova ogrjeva
9. Socijalna zaštita u gradu Zagrebu
10. Socijalna zaštita poslodavaca
11. Mirovinsko osiguranje – II. stup
12. Prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
13. Zaštita zdravlja na radu
14. Prava civilnih invalida rata i članova njihovih obitelji
15. Prava ratnih i mirnodopskih vojnih invalida i članova njihovih obitelji
16. Ostala socijalna zaštita na lokalnoj razini
17. Socijalna zaštita neprofitnih ustanova

ESSPROS-ov 2. program (Mirovinsko osiguranje, I. stup) obuhvaća i sve korisnike mirovina prema posebnim propisima.

Modulom o korisnicima mirovina prikupljaju se informacije o obilježjima korisnika mirovina te o obilježjima mirovina.

Definicije i objašnjenja

Socijalna zaštita obuhvaća sve intervencije javnih ili privatnih tijela radi olakšavanja financijskog opterećenja kućanstava i pojedinaca od definiranog niza rizika i potreba, pod uvjetom da ne postoji istodobna uzajamna ni individualna protučinidba (intervencija koja od primatelja socijalne zaštite istodobno zauzvrat traži nešto istovjetne vrijednosti).

Rizici ili potrebe u metodologiji ESSPROS iskazane kao funkcije programa socijalne zaštite, koji zahtijevaju socijalnu zaštitu, navode se u nastavku teksta.

Bolest/zdravstvena skrb – rizik od bolesti obuhvaća održavanje prihoda i novčanu potporu u vezi s fizičkom ili duševnom bolešću isključujući invaliditet, dok potreba zdravstvene zaštite obuhvaća održavanje, vraćanje i poboljšanje zdravlja zaštićenih osoba, bez obzira na uzrok poremećaja.

Invaliditet obuhvaća novčane ili nenovčane potpore, osim zdravstvene skrbi, u vezi s nemogućnošću fizički ili mentalno hendikepiranih osoba da se bave ekonomskim i društvenim aktivnostima.

Starost obuhvaća održavanje prihoda te novčane ili nenovčane potpore, osim zdravstvene skrbi, u vezi sa starošću.

Preživjeli uzdržavani članovi obuhvaća održavanje prihoda te novčane ili nenovčane potpore u vezi sa smrću člana obitelji.

Obitelj/djeca obuhvaća novčane ili nenovčane potpore, osim zdravstvene skrbi, u vezi s troškovima trudnoće, poroda i posvajanja, odgoja djece te skrbi za ostale članove obitelji.

Nezaposlenost podrazumijeva održavanje prihoda te novčane ili nenovčane potpore u vezi s nezaposlenošću.

Stanovanje obuhvaća pomoć u podmirenju troškova stanovanja.

Socijalna isključenost koja nije drugdje klasificirana obuhvaća novčane ili nenovčane potpore, osim zdravstvene skrbi, koje su specifično namijenjene suzbijanju socijalne isključenosti kada ona nije pokrivena ostalim funkcijama.

Funkcija socijalne zaštite odnosi se na primarnu svrhu za koju se pruža socijalna zaštita, bez obzira na zakonske ili institucionalne odredbe.

Jedinica promatranja jest program socijalne zaštite. Prema definiciji, **program socijalne zaštite** jasan je skup pravila koji podržava jedna ili više institucionalnih jedinica, koji upravlja pružanjem socijalnih naknada i njihovim financiranjem.

Izdaci programa socijalne zaštite jesu sljedeći: naknade socijalne zaštite, administrativni troškovi, transferi prema drugim programima te ostali izdaci.

Naknade socijalne zaštite, kao najveći izdatak programa socijalne zaštite, novčani su ili nenovčani transferi usmjereni od programa socijalne zaštite prema kućanstvima ili pojedincima kako bi ih rasteretili financijskog opterećenja od definiranog skupa rizika i potreba. Naknade socijalne zaštite mogu imati oblik novčanih isplata, nadoknade troškova te izravno pruženih roba i usluga.

Administrativni troškovi jesu troškovi koji se zaračunavaju programu za njegovo upravljanje i vođenje.

Transferi preusmjereni na druge programe jesu nepovratne isplate drugim programima socijalne zaštite.

Socijalni doprinosi preusmjereni između programa jesu isplate jednog programa socijalne zaštite drugom radi održavanja ili povećanja prava zaštićenih osoba na socijalnu zaštitu od programa primatelja.

Ostali izdaci jesu raznoliki izdaci programa socijalne zaštite.

Primici programa socijalne zaštite jesu sljedeći: socijalni doprinosi, doprinosi opće države, transferi iz drugih programa te ostali primici.

Socijalni doprinosi jesu troškovi poslodavaca u ime svojih zaposlenika ili zaštićenih osoba radi osiguravanja prava na socijalne naknade.

Stvarni socijalni doprinosi poslodavaca jesu isplate poslodavaca osigurateljima kako bi se osigurala prava na socijalne naknade za njihove zaposlenike, bivše zaposlenike i njihove uzdržavane osobe.

Imputirani socijalni doprinosi poslodavaca jesu troškovi koje ostvare poslodavci dodjeljivanjem ili obećavanjem socijalnih naknada plativih u budućnosti svojim zaposlenicima, bivšim zaposlenicima i njihovim uzdržavanim osobama, bez uključivanja autonomnog osiguratelja i bez održavanja odvojenih rezervi za tu svrhu u svojim bilancama.

Socijalni doprinosi koje plaćaju zaštićene osobe jesu plaćanja pojedinaca i kućanstava programima socijalne zaštite kako bi dobili ili zadržali pravo na primanje socijalnih naknada.

Doprinosi opće države jesu troškovi države zbog vođenja programa koji se ne temelje na doprinosima i koji su pod kontrolom države te troškovi za financijske potpore koje opća država pruža drugim rezidentnim programima socijalne zaštite.

Transferi iz drugih programa jesu nepovratne isplate iz drugih programa socijalne zaštite, a sastoje se ponajprije od socijalnih doprinosa preusmjerenih iz drugih programa.

Ostali primici jesu razni tekući primici programa socijalne zaštite.

Isplate države poslodavcima (uključujući i potpore povezane s pandemijom bolesti COVID-19) potpadaju u obuhvat istraživanja ESSPROS ako:

- poslodavac zadrži radnike za koje prima potporu i isplaćuje im plaću

- radnik za kojeg je tražena potpora ne odrađuje dio radnog vremena proporcionalnoga iznosu potpore.

Standard kupovne moći (SKM) jest umjetna zajednička valuta koja uklanja utjecaj razlika u razini cijena između zemalja. Teoretski je moguće jednim SKM-om kupiti istu količinu dobara i usluga u svakoj zemlji.

Modul o korisnicima mirovina

Korisnici mirovina definiraju se kao primatelji jedne ili više periodičnih novčanih naknada programa socijalne zaštite koje pripadaju u sedam mirovinskih kategorija (invalidska mirovina; prijevremena mirovina zbog smanjene radne sposobnosti; starosna mirovina; prijevremena starosna mirovina; djelomična mirovina; obiteljska mirovina; prijevremena mirovina zbog prilika na tržištu rada), ali se osoba koja prima više od jedne mirovine računa samo jedanput – izbjegava se dvostruko brojenje.

Kratice

BDP	bruto domaći proizvod
COVID-19	bolest prouzročena koronavirusom
EU-27	Europska unija (27 zemalja članica)
ESSPROS	Europski sustav integrirane statistike socijalne zaštite
kn	kuna
mlrd.	milijarda
mil.	milijun
SKM	standard kupovne moći

Znakovi

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić Hadžalić, načelnica Sektora demografskih i društvenih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Sandro Jakopčević, Nataša Vucelić i Mario Vlajčević

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija

Telefon: (+385 1) 48 06 115

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr